

Česká republika

Česká školní inspekce

**Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště
Brno**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

IV. Mateřská škola Letovice, Komenského 11, okres Blansko

Komenského 11, 679 61 Letovice

Identifikátor školy: 600 105 351

Termín konání komplexní inspekce: 1. a 2. dubna 2003

Čj.:	122 274/03 - 11087
Signatura:	kl1aw102

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Čtyřtřídní mateřská škola (dále též MŠ) se sto zapsanými dětmi (kapacita 120) je umístěna v budově, která byla postavena pro účely MŠ. Zřídilo ji město Letovice, Masarykovo náměstí, 679 61 Letovice, od 1. 1. 2003 jako příspěvkovou organizací. Sdružuje též školní jídelnu s kapacitou 133 jídel, která však nebyla předmětem inspekční činnosti. V každé třídě jsou děti ve věku od tří do sedmi let. Provoz mateřské školy je od 6:30 - 16:30.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy
- materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce ve spontánních a řízených činnostech v mateřské škole

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ- VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola zaměstnává osm pedagogických pracovníků, z nichž jedna pracuje na půl úvazku. Všechny mají pedagogickou a odbornou způsobilost s výjimkou jedné, která si svoji kvalifikaci doplňuje studiem na vyšší odborné škole. Nejmladší učitelka je začínající a uvádí ji do praxe kolegyně, která s ní působí ve třídě. Péče o nekvalifikovanou a začínající učitelku je sice zajištěna, ale ne nějak systematicky.

Ředitelka přistupuje k řízení mateřské školy s velkou citlivostí a zodpovědností. Úkoly, vyplývající z její funkce plní důsledně, až s úzkostnou pečlivostí. K zaměstnancům se chová slušně a ohleduplně. Citlivě reaguje na jejich potřeby a postupně je vtahuje do řešení společných problémů. Svým přístupem vytváří vhodné podmínky ke spolupracující pracovní atmosféře. Využívá k tomu i poradní orgán - pedagogickou radu. Velký důraz klade na vzdělávání a díky němu zavedla i žádoucí změny do výchovně vzdělávací práce školy. Podporuje je i u svých kolegyň, které se tak jako ona vzdělávají v hojně míře. Velkou váhu též přikládá vyhodnocování, i když vhodné nástroje k jeho realizaci škola teprve hledá. Má to však pozitivní dopad nejen na plánování, ale i na rychlé přizpůsobení se potřebným změnám. Ve *školním vzdělávacím programu* se to odrazilo především v tom, že je v něm věnována velká pozornost podmínkám MŠ, z nichž tento dokument vhodně vychází. Zpětnou vazbu získává ředitelka převážně neformální průběžnou kontrolou. O práci svých podřízených má velmi dobrý přehled a odpovídajícím způsobem je i hodnotí a odměňuje. Pouze k hospitační činnosti nepřistupuje dostatečně diferencovaně. Počet hospitací i cíle, které při nich sleduje, málo přizpůsobuje potřebám jednotlivých učitelek. V rámci odborné metodické pomoci uměla vhodně postihnout klady i nedostatky, ale neprosazovala je patřičně sebestojícím vymezením závěrů.

Organizaci činnosti MŠ formalizuje „Školní řád mateřské školy“, který odráží demokratický přístup k zaměstnancům, rodičům, příp. dalším partnerům. Vytyčuje především práva a povinnosti všech zúčastněných na životě školy s výjimkou dětí. Méně již vypovídá o pravidlech provozu, takže příliš jasný obrázek o chodu MŠ nevytváří. Přesto všichni rodiče i zaměstnanci

znají svoje kompetence a v běžné organizaci školy se dobře orientují. Nepromyšlené však je časové odstupňování provozu tříd ve vztahu k počtu dětí i z hlediska efektivního využití pracovní doby učitelek (zejména v ranních, ale i v odpoledních hodinách byl počet dětí v poměru k počtu učitelek velmi nízký).

Informační systém uvnitř i vně MŠ je otevřený a funkční. Nejčastěji probíhá běžně zavedenými formami - osobní jednání, třídní schůzky, nástěnky. K získání informací od rodičů využila škola nově anonymní anketu. Vážně se jejími výsledky zabývá a operativně reaguje. V rámci poradenské činnosti a ve spolupráci s místní základní školou organizuje pro rodiče odborné přednášky o školní zralosti. V případě výchovných problémů jednotlivých dětí účelně spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou. Svoji práci prezentuje příležitostnými články v místním tisku, výtvarnými výstavkami a prostřednictvím kulturních vystoupení. K vytváření pocitu sounáležitosti s městem, ve kterém děti žijí, spolupracuje se základní školou, základní uměleckou školou, hasiči, domovem důchodců i se zřizovatelem.

Personální podmínky výchovně vzdělávací práce školy byly hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

MŠ je umístěná v sídlištní části města Letovice. Její součástí je rozlehlá školní zahrada s pískovišti, lavičkami, dřevěnými přístřešky pro děti a zastaralými kovovými průlezkami. Technický stav některých z nich (skluzavka) neumožňuje v současnosti jejich používání. Prostorové i vnitřní uspořádání školy je funkční a vytváří dobré předpoklady pro realizaci výchovně-vzdělávacího programu školy. Třídy jsou ve vztahu k počtu dětí i z hlediska hygienických a bezpečnostních podmínek plně vyhovující. Vkusná a podnětná je i výzdoba chodeb a tříd. Ty jsou vybaveny starším nábytkem, který je upořádan tak, že vytváří dostatek hracích koutů, což pozitivně ovlivňuje rozvíjení spontánních her. Dětské stolky a židličky nejsou přiměřené k tělesné výšce všech dětí a to u některých z nich způsobuje nesprávné držení těla při sezení. Vybavení školy hračkami a pomůckami je převážně starší. Jejich umístění v otevřených a přiměřeně vysokých policích děti motivuje, takže je přirozeně používají. Nedostatek rozměrnějších kostek a pomůcek i malá pestrost drobných stavebnic však neumožňuje vždy hru vhodně obohacovat. Neuspokojující je i vybavení tříd tělovýchovným náradím a náčiním. Velmi dobře je však škola na tom s výtvarným materiálem, hudebními pomůckami a literaturou.

Zajištění materiálně-technického zázemí pro výchovně-vzdělávací práci ředitelka věnuje značnou pozornost. Při tvorbě plánu na jeho inovaci vychází z potřeb a finančních možností školy, které vždy projednává se zřizovatelem. V současné době se zaměřila na modernizaci školní jídelny, zkvalitnění technického stavu budovy a obnovu zařízení zahrady. Vybavení školy a jeho využívání ve výchovně-vzdělávací činnosti průběžně kontroluje.

Materiálně-technické podmínky školy jsou průměrné.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

MŠ vypracovala „Školní vzdělávací program“ (ŠVP) podle Rámcového programu pro předškolní vzdělávání (Č.j. 14 132/01-22, Věstník MŠMT, ročník LVII, sešit 5, 2001). Náležitě v něm postihla podmínky, hlavní cíle školy, evaluaci, včetně návrhu deseti podtémat. Jejich obsah sice zahrnuje všechny oblasti rozvoje dětské osobnosti, ale uvedené cíle se k němu vztahují jen nezřetelně. Přesto ŠVP v obecné poloze vystihuje současné pojetí a trendy v předškolní pedagogice.

Realizace výchovně-vzdělávacího programu je v souladu s obecnými cíly v předškolní výchově a vzdělávání.

Povinná dokumentace školy je vedena průkazným způsobem.

ŠVP stanovuje velmi dobře pravidla pro vyhodnocování výchovně-vzdělávací práce a činnosti školy. Učitelky získávají zpětnou vazbu o naplňování cílů při předávání informací o dětech v rámci třídy, nebo prostřednictvím stručného popisu své práce po skončení podtématu zhruba za období jednoho měsíce. Tomuto shrnutí však chybí analytické pojetí a promyšlené využití k plánování další práce s dětmi, včetně práce individuální.

Kontrolu naplňování výchovně-vzdělávacího programu škola provádí. Analýza výsledků a systém kontroly jsou však spíše formální a ne zcela účinné.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Spontánní činnosti

Děti motivovalo ke spontánním činnostem značné množství hracích koutů a volně dostupné pomůcky a hračky. Učitelky respektovaly dětský zájem, ale hlouběji ho nerozvíjely. Nabídku dalších pomůcek poskytovaly spíše výjimečně. Do hry děti vstupovaly ojediněle, ale většinou citlivě, bez výrazné snahy ji usměrňovat. Nechávaly dětem přiměřenou volnost a svobodu, vycházely jim vstříc. Velmi pozitivně působil jejich klidný a vyrovnaný přístup, který navozoval celkově příjemnou atmosféru. Učitelky poskytovaly dětem vhodný model slušného chování, což se také odrazilo v projevech dětí, které byly navzájem zdvořilé a ohleduplné. Otevřeně spolu komunikovaly, přirozeně navazovaly kontakt, snažily se domluvit a vhodným, společensky přijatelným způsobem řešily i své spory. Jejich verbální projev byl klidný a plynulý. Přestože učitelky hodnotily děti převážně pozitivně, ne vždy uměly tohoto hodnocení využít k dalšímu rozvoji dětského spontánního učení.

Cíle pro herní činnosti učitelky plánovaly a volily spíše náhodně a mechanicky. Svým přístupem a zaměřením však vhodně podporovaly především osobnostní a sociální rozvoj dětí. Ty si většinou hrály v menších skupinkách a ve volném prostoru. Měly dostatek příležitostí k seberealizaci a k uplatnění svých individuálních možností, zkušeností a prožitků. Hračky a pomůcky využívaly převážně účelně a smysluplně. Přestože učitelky hry příliš promyšleně nepodněcovaly, byly činnosti dětí většinou pestré i obsahově dostatečně bohaté. Organizace spontánních činností obvykle umožňovala jejich plynulý průběh a zohledňovala individuální tempo dětí. Ve většině tříd k tomu přispěla i vhodně zařazovaná postupná svačinka. Klidný vývoj hry byl však v některých případech narušen organizací společně vedené řízené činnosti.

Úroveň spontánních činností byla velmi dobrá.

Řízené činnosti

Motivace k řízeným činnostem většinou navazovala na týdenní motivační téma, ale bez většího zřetele k aktuální situaci ve třídě. Vycházela spíše z předpokládaných poznatků dětí, než z jejich prožitků. V některých případech byla navozována dramatizujícím způsobem a tak průběžně upoutávala dětskou pozornost. Řízené aktivity, které učitelky nabízely v průběhu hry, i když s ní nebyly motivačně propojené, vzbuzovaly zájem dětí. Ty se do činností spontánně zapojovaly. Mohly se i verbálně uplatnit, ale jen do jisté míry, neboť hovořily převážně učitelky. Kladná hodnocení sice posilovala dětskou sebedůvěru, ale mnohdy nebyla dost adresná, takže individuální pocit úspěchu příliš nepodporovala.

Plánování činností a jejich cíle se vázaly spíše k činnostem z hlediska výchovných složek, než k obsahu daného tématu. Učitelky dětem řízené aktivity nevnucovaly, nabízely je nenásilně. V těch, které organizovaly většinou po svačině, preferovaly didaktizující metody a formy práce. Vedly je převážně frontálním způsobem (se všemi dětmi současně, ve stejném tempu a čase, bez výraznější diferenciací nároků). Interakce mezi dětmi a učitelkami je sice založena na pěkných vztazích, ale z reakcí dětí byla patrná větší závislost na pokynech a menší schopnost se samostatně rozhodovat. Děti se učitelkám většinou podřizovaly a plnily jimi zadané úkoly. Protože však řízené aktivity neprobíhaly staticky, ale střídaly se v nich různorodé činnosti, dostávaly děti příležitost realizovat se v těch, které byly jejich stylu učení bližší. Pomáhaly jim tak upevňovat procvičované dovednosti.

Z hlediska psychohygienických požadavků výchovně-vzdělávací práce bylo zastoupení řízených a spontánních činností vyvážené. Nedostatečně však byly rozvíjeny pohybové aktivity, což bylo dáno i neuspokojivým vybavením tříd tělovýchovným náradím a náčiním. Pitný režim je zaveden, avšak děti jej využívaly jen velmi málo. Délka pobytu venku byla zkracována a odpočinek dětí po obědě nebyl důsledně realizován na základě jejich individuální potřeby. Akceptující přístup učitelek jim však vytvářel příznivé podmínky i v problematických situacích, takže se v MŠ cítily jistě a bezpečně.

Úroveň řízených činností byla průměrná.

Průběhové výsledky výchovně vzdělávací činnosti

Pohybový rozvoj dětí včetně jemné motoriky odpovídá jejich věkovým možnostem. Potřebu přirozeného pohybu mohou uspokojovat při spontánních činnostech probíhajících v prostoru, přestože vybavení tříd k tělovýchovným činnostem není příliš příznivé. Učitelky sledovaly u dětí správné držení tužky.

Sebeobslužné návyky jsou velmi dobré. Při stolování, hygieně i oblékání jsou děti samostatné. Kultura stolování je však průměrná. Pozornost věnovaná správnému držení a využívání příborů je nedostatečná.

Dětské zdvořilostní návyky měly neobvykle vysokou úroveň. Děti je přirozeně používaly, hezky se k sobě i k dospělým chovaly a byly tolerantní. Jazykově a řečově se projevovaly přiměřeně svému věku.

Z chování dětí bylo patrné, že se v MŠ cítí sebejistě. V běžných a známých situacích se většinou orientovaly dobře a snadno se přizpůsobovaly dané situaci. V situacích, které pro ně

byly nezvyklé, nebo se vztahovaly k řízeným činnostem však reagovaly nejistě a řídily se instrukcemi.

Poznatky i myšlenkové operace včetně těch, které se vztahují k životnímu prostředí, rozvíjela škola běžným způsobem. Činnosti úkolového charakteru však zejména nejstarším dětem příliš nenabízela.

Fantazii a představivost, které děti uplatňovaly především při hrách, měly dobrou úroveň. Velmi hezky zpívaly a rády se realizovaly v hudebně pohybových činnostech. Také ve výtvarných činnostech dosahovaly pěkných výsledků.

Vzhledem k úrovni spontánních činností byly celkově hodnoceny průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

K 1. lednu 2003 došlo ke změně zálohové organizace na příspěvkovou. Byla vystavena Zřizovací listina, která s účinností od 1. ledna 2003 stanovuje název Mateřská škola Letovice, Komenského 671/11, okres Blansko, příspěvková organizace. Ten není v souladu s názvem IV. mateřská škola Letovice, Komenského 11, okres Blansko uvedeným v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 8. ledna 1999.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina ze dne 31. 12. 2002
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení s účinností od 7. 3. 1996, č. j. zařMŠ-50/Se-96-03
3. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. září 1998 čj. zařMŠ-50/Se-98 ze dne 8. ledna 1999
4. Výpis ze sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, ze dne 19. 06. 2000
5. Školní vzdělávací program
6. Roční plán, včetně příloh
7. Výroční zpráva o činnosti MŠ za školní rok 2001 - 2002
8. Školní řád mateřské školy
9. Uspořádání dne v mateřské škole
10. Pracovní doba pedagogických pracovníků
11. Kritéria pro osobní ohodnocení
12. Dohodnutá pravidla
13. Záznamy z hospitací
14. Zápisy z pedagogických a provozních porad
15. Plány výchovně vzdělávací práce

16. Přehledy výchovné práce
17. Přehledy docházky dětí
18. Záznamy o dětech
19. Provozní řád školy
20. Mzdový platový předpis
21. Inspekční zpráva ze dne 2. 3. 1998, Č. j. 121-068/98-11066
22. Zmocnění k odvádění dětí z MŠ pro školní rok 2002/2003

ZÁVĚR

V personálních podmínkách převážila pozitivní zjištění nad negativními. Vedení školy podmiňuje dobré pracovní vztahy na pracovišti a ty mají i kladný dopad na výchovně-vzdělávací práci s dětmi. Zodpovědnost a společný zájem o nastupující změny motivuje učitelky ke vzájemným diskuzím a dalšímu vzdělávání. To se následně promítlo do realizace žádoucích změn a přispělo ke zkvalitnění práce školy. Chybělo však zefektivnění a přizpůsobení organizace provozu školy změněným podmínkám.

Materiálně-technické podmínky umožňují realizaci výchovně-vzdělávacího procesu a jsou dostačující. Z hlediska vybavení didaktickými pomůckami a hračkami těžší škola převážně z podstaty, spíše z dřívějších než z nových zásob. Pomáhá si svými silami. Vybavenost pro pohybové aktivity je však chudá.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce pozitivně ovlivnily především spontánní činnosti. V nich probíhala práce svobodněji a celkový způsob organizace i přístup učitelek pomáhal rozvíjet dětskou spontaneitu. Při řízených činnostech se projevovaly spíše tradiční způsoby vedení pedagogického procesu, které způsobovaly pasivnější přístup dětí k učení. Chyběla lépe promyšlená motivace.

Oproti předcházející inspekci (z 18.2.1998), která sledovala oblast řízení, došlo ke zlepšení, jenž se promítlo do personálních podmínek školy. I přes dílčí nedostatky nastal pozitivní posun v plánování, které bylo inovováno, dále pak v kontrolní a hodnotící činnosti ředitelky školy.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Eliška Vencálková	..Eliška Vencálková, v. r.....
Členové týmu	Mgr. Hana Tesaříková	..Mgr. Hana Tesaříková, v. r.....

V Brně dne 7. dubna 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: .....9. dubna 2003.....

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Alena Chaloupková	..Alena Chaloupková, v. r.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy KÚJK	24. 4. 2003	276/03
Zřizovatel MěÚ Letovice	24. 4. 2003	277/03

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány